

כ"ג חשוון תש"פ
21 נובמבר 2019

באמצעות

avirtzibur@sviva.gov.il

guyl@sviva.gov.il

לכבוד:

מר גיא לסט,

רכז תחום זיהום אוויר מתעשייה וממונה היתרי פליטה

שלום רב,

הנדון: הערות על טיוטת היתר הפליטה של מפעל אורדן, היתר מספר 1119

1. אנחנו מתכבדים להגיש הערות ציבור על טיוטת היתר הפליטה של מפעל אורדן תעשיות מתכת ויציקות פלדה בע"מ (להלן: "המפעל"). ההערות מוגשות בשם קבוצת תושבי מנתניה, המפורטים בסוף המסמך.
2. פוטנציאל הזיהום של המפעל הנו גבוה מאוד, ונראה כי המפעל פולט חלקיקים מזיקים ביותר ומתכות כבדות בריכוזים וקצבי פליטה לא ברורים. המפעל אף קיבל לאחרונה קנסות כבדים. נבקש לציין כי כיום מורגשים ריחות חריפים שיוצאים משטח המפעל. עובדה זו עלולה להצביע על כך שהאפקטיביות של האמצעים שיושמו עד כה ביחס לאורבות השונות הנה מוגבלת או שהיקף הפליטות הבלתי מוקדיות הוא משמעותי מאוד. עולה חשש שהריח החרף בחצר המפעל נובע משלב ההתכה של הגרוטאות ו/או מקורות אחרים בלתי מוקדיים.
3. נבקש כי במסגרת המשך התהליך של המשרד להגנת הסביבה (להלן: "המשרד") לחידוש ההיתר, יינתן מענה לשאלות הבאות:
 - א. מדוע בתום 7 שנים ממתן ההיתר הקודם, מפעל בסדר גודל כזה, עם פוטנציאל זיהום כה משמעותי והסמוך לאזורי מגורים, עדיין לא מיישם במלואו את ה-BAT בדגש על הפליטות הלא מוקדיות?
 - ב. מדוע סוגיית הפליטות הלא מוקדיות עדיין ממתינה לתכנית? כל שכן כשמסתמן כי מדובר בפליטות מזיקות מאוד ובהיקף משמעותי?
 - ג. מדוע מאז מתן ההיתר בשנת 2012 ועד היום, פורסמו נתוני ניטור חלקיים ובלתי עקביים ורק על השנים 2015, 2017 ו-2018 בלבד?
 - ד. היכן תוצאות הניטור שהיו אמורות להתבצע בשנים 2012, 2013, 2014 ו-2016? נבקש כי נתונים אלו יפורסמו.

- ה. כמה פעמים במהלך השנתיים האחרונות בוצעו במפעל ביקורי פתע של אנשי המשרד?
- ו. מדוע אופן הצגת תוצאות הדיגומים אינו עקבי גם בשלוש השנים שמופיע המידע בטפסים. כך למשל, לא מופיעות תוצאות של פליטת מתכות כבדות בסבבי ניטור בהן היו אמורות להיות מנוטרות לכאורה, לפחות ע"פ תנאי ההיתר הקודם?
- ז. היקף מאוד גדול של החומרים שפורסם הושחר. מידע משמעותי לא פורסם. נבקש בחינה מחודשת של המידע שהושחר.
- ח. נבקש לדעת את הסיבה לעיכוב בפרסום טיוטת ההיתר. הבקשה לחידוש הוגשה לפני שנה וחצי.
- ט. נבקש לדעת האם נבחן נושא הריח העולה מהמפעל והמקור לו.

4. במקביל למתן מענה לשאלות מעלה, נבקש כי לתנאי ודרישות ההיתר, יוצמדו הדרישות הבאות:

- א. עמידה בכל דרישות ה-BAT שהמפעל נדרש לעמוד בהם ללא עיקוב נוסף ובלו"ז סופי של שנה אחת לכל היותר, בכלל זה יישום של פתרון מקיף לכל הפליטות המוקדיות והבלתי מוקדיות ופליטות חריגות מתהליכי ההיתוך והיציקה (בכלל זה תחימה של אזורים רלוונטיים במערכת סגורה). אם המפעל לא מציג תכנית ראויה לנושא בתוך כחודשיים ימים, נבקש כי המשרד יגדיר למפעל את אשר נדרש ממנו בנושא (תוך הצגת מספר חלופות).
- ב. ביצוע של אפיון כימי של סוגי החלקיקים הנפלטים מהמפעל משלבי ההתכה והיציקה של הגרוטאות. מתבקש מהמשרד להתייחס לחלקיקים אלה בדרגת חומרה מיוחדת שכן לא מדובר ב-"גרגירי חול". על בסיס, אפיון של חלקיקים אלה (אפיון כימי והתפלגות אופיינית של גודל), והשלמת פעולות הניטור והמדידה, עדכון של ערכי הפליטה הספציפיים המותרים לסוגי חלקיקים אלה (ולא ע"ב קטגוריה כללית כפי שמופיעה כרגע בתנאי ההיתר, שהיא פחות מחמירה).
- ג. ביצוע של סקר ריח על ידי גורם בלתי תלוי.
- ד. קביעת מועד להגשת תוכנית דיגום (סעיף 14 ד). דרישה זו צריכה להופיע בהיתר ולא להמתין לתוכנית הביצוע הקבוע בסעיף 19.
- ה. פרסום באתר האינטרנט את תוצאות הדיגום.

5. בנוסף נבקש שהמשרד יפעל לארוך חיי ההיתר כדלקמן:

- א. השלמה של דיגומי פתע מארובות המפעל. לפחות חמישה דיגומי פתע מכלל ארובות המפעל (חמישה דיגומים מכל ארובה) בתקופה של 3 חודשים, כדי להבין האם ובאיזה היקף המפעל כיום פולט חומרים מזיקים בדגש על חלקיקי מתכת ויוני מתכות כבדות (מזהמים אחרים כגון NOX, SOX, VOCs המופיעים בתנאי ההיתר הינם כרגע פחות חשובים), ונבקש כי המשרד יתמקד בפליטה של חלקיקי מתכת, יוני מתכת וחומרים מזיקים אחרים הנובעים מהשלבים השונים של ההתכה וטיפול בגרוטאות, וגורמים כנראה לריחות הספציפיים שמורגשים באזור פתח המפעל.

- ב. פרסום של תוצאות דיגומי הפתע במהלך שלושת החודשים הקרובים ובהתאם לתוצאות, השארת אופציה לעדכון של תנאי ההיתר שכן לא ברור כרגע מהן הפליטות שהמפעל מייצר ביחס לפליטות אלה.
- ג. בנוסף, נבקש כי המשרד יבצע את פעולות האכיפה הנדרשות כדי להבטיח שהמפעל יעמוד בתנאי ההיתר, בתוך כך ביצוע של דיגומי פתע באופן תדיר, וגם בתום סבב הדיגומים הראשון שמתבקש להשלים במידית כדי לקבוע כנדרש את תנאי ההיתר (כמפורט בסעיף ד'). בדיקות אלו חשובות במיוחד לנוכח העובדה שהוטלו על המפעל קנסות בגין הפרות חמורות.

בברכה,

מר אייל רזי-ינוב

יועץ מדעי

עו"ד יותם שלמה

מנהל הקליניקה

רשימת התושבים:

טל פרנקל – רמת פולג

אבי בן לייש – רמת פולג

תמר שמש – עיר עמים

עפרה גל – עין התכלת

יעקב איש ימיני – רמת פולג

נתי ריגלר – מרכז העיר

יעל וינר הרפז – עין התכלת

יפה פרידמן – שכונת פולג

הדר לבק – רמת פולג